

REDACȚIA
M. Str. Aulich (Adam)
ABONAMENTUL
în Austro-Ungaria:
1 an fl. 10; pe 1/4,
1.5; pe 1/4 de an
250; pe 1 lună fl. 1.
în Dumnicea pe
an fl. 2.—
în România și străinătate:
pe an 40 franci.
Inscriptie nu se inapoiă.

ADMINISTRAȚIA
Arad, Str. Aulich (Adam)
INSERTIUNILE:
de 1 păr. garnon: prima-dată
7 cr.; a doua oară 6 cr.;
a treia-oară 4 cr. și timbru
de 30 cr. de fiecare publi-
cație.
Atât abonamentele cât și
insertiunile sunt să plăti-
măntă.
Scrisori nefrancate nu se
primește.

TRIBUNA POPORULUI

ATITUDINEA NOASTRA POLITICA CUM SA FIE?

I.

Nu trebuie decât ca omul să fie cu atitudine ceva mai încordată asupra evenimentelor politice, să le urmărescă pas de pas, cum se desfășură în mare și în mic, și sigur, că va arunge la următoarea convingere: trăim în timpul unei transformații a cărei dimensiuni atențioane se poate prevede. Înde au să ajungă oamenii în posibili finali și deprinși în ale politicii, avem deja casuri concrete, că în cauza vederilor scurte în politică în 1877 au trebuit se facă concepții mari evenimentelor, și se caute deprinși cum carta Europei, d. e. în valea Dunării de jos și în Peninsula Balcanică, a luat forme noi, după cum se zice, vezând cu ochii.

Sa nu ne legăm însă privirile de mormite locuri. Sa ne ridicăm puțin mai sus și să căutăm în toate partile, în departări diverse.

Si ce avem să vedem? Popoarele se șteptă cu aspirații mari și noile la un viitor bogat în fapte și în herări folositoare pentru ele și pentru toată omenirea.

Sunt, nu e vorba exceptiuni și între popoare. Se găsesc și popoare mai ales fragmente, cari au renunțat fela o viață mai mare și cu aspirații înalte. Sunt erași popoare, a căror aspirații sunt egoistice și pretind că omenirea să se pună în serviciul lor, nu intors: ele în al omenirii.

Românii din monarchia austro-ungară suntem și noi un fragment dintr'un popor, care se intinde preste mai multe hotare, în mai multe state. La cari dintre popoarele cele multe să ne numărăm și noi?

Mai incapse indoială?

Sigur că nu între cele fără de aspirații înalte, dar' nici între cele cari pretind că omenirea să se pună în serviciul lor.

Pentru că deși suntem un fragment numai de 3 milioane, putem și noi contribui la un viitor bogat în fapte și lucrări folositoare pentru noi, pentru patrie și compatrioții nostri, fără de deosebire de limbă și de credință, și pentru toată omenirea.

Zăpăceala, care pare că are intenția de a se domicilia în o parte oare-care a româniei noastre austro-ungare, nu poate fi, decât ceva trecător.

Pentru că nu seamănă cu firea noastră românească. După toate ale exteriorului, aparițunea zăpăcelor, oamenii serioși, oamenii de cunoștință luerurilor, vor observa, că este articol important, căci poartă timbrul articolilor de speculă. Adeverat, că de o speculă, care dacă ar prinde rădăcini afunde, sau lățite în sinul româniei noastre, ar cauza cel puțin pagubă considerabilă, dacă nu mai mult și mai reu.

Eu cred, că avem România noi se-

cualificam aserțiunea zăpăcelii ivite de un timp oare care între noi așa cum o vedem cuaclificată mai sus. La 1890, în timpul conferenței memorabile a Românilor din Transilvania, din Banat și din Ungaria, ținute în Sibiu, era un străin din Germania, care ca raportor la unele dintre cele mai de frunte ziare din Berlin a fost de față la conferență. Acel raportor, mărturisire proprie, a rămas uimit în admirație atitudinei Românilor, membri și nemembri ai conferenței. El spunea că a umblat multă lume. A văzut întruniri, ca a noastră, în Italia, în Spania, până și în Grecia. Însă temperamentul cel linășit și sobru al Românilor, în măsura, în care l'a aflat cu ocazia conferenței din cestiune, nu l'a aflat nicări.

Ar fi deci peșcat de moarte, dacă firea noastră națională, despre care avem atâtea testimonii bune și de la alți străini, din sinul popoarelor celor mai luminate, ne-ar părăsi ca să rămânem prada unor speculații importante, străine de firea noastră, străine de interesele noastre cele adverate, fără de care existența noastră ar deveni problematică de tot.

Nu, eu toată afacerea zăpăcelii menționate dintre noi, după cum cunoște eu lucrurile noastre naționale, nu poate fi decât un lapsus, care lapsus numai din necunoștință de cauza a putut fi botezat și „crisă“. Că în anume cercuri mărginite ar putea fi și oameni de aceia, cari se incline spre speculă sub forma unei crise, astăzi tocmai mare minune nu ar fi. Trăim într-un curent că se poate de materialistic. Nu se prea întrebă în timpul nostru cine e omul cutare. Dacă e să se întrebe de cineva, apoi în loc de cine este, întrebarea se pune, dacă și de cătă avere materială dispune. După aceasta este stimat, laudat și înălțat, chiar și la înălțimea, la care fără de avere, nu ar fi ajuns nici odată. Cand banul sau peste tot, avereia inchide ochii oamenilor să nu vadă, le astupă urechile să nu audă, le leagă gura să nu poată zice nimic ce n-ar place celor bogăți: să se mire cineva, dacă s'ar găsi și vânători de arginti, cari se cerce căstiga bani sau avere, în lipsa criselor veritabile, chiar și prin zăpăceli sau pseudo-autoritate?

Aceia, cari știu ce va să zică situația în care trăim, cari știu ce va să zică aștepta cu atenție încordată resolvarea de probleme mari și importante, mai știu și aceea, că oameni și popoare cu capete clare și limpezi, în toate situațiunile, cu atât mai virtuoș în situațiuni, ca cea de față, se ferește de zăpăceli, se ferește de crise. Pentru că cu drept cuvenit se tem, să nu-și subscrive cu mâna proprie sentința de moarte, care apela nu se mai poate.

Era pe aci, ca și la noi, zăpăceala să se transformeze în criză. O prețință vanitatea unor oameni puțin deprinși în ale politicei, dar închipuiți, că dispun de toată înțelepciunea diplomatică, peste Bismarck, Cavour, Pitt s. a. m. d. Alții însă mai puțin închipuiți, mai cu mult tact

și cu mai multă modestie s'au ferit din calea zăpăcelii, și au împedecat criza. Căci cu inimă linășită, se poate afirma, că afară doar de în sinul vreunei redacții, în sensul cum vreau unii să o prezinte, între Români criza nu există.

Un moment potrivit, și s'ar vedea că de amar se însăla aceia, cari așa fac atâtă sgomot cu condamnarea unor bărbați pe cari condamnatorii nu-i înțeleg și cred, că sgomotul lor îl admiră la spatele lor gloate ne-numerate.

E interesant că unii dintre urzitorii zăpăcelii au și uitat de rolul ce l-au avut la fertura aceleia și căuta peste hotarele statului, după cel cu mestecătorul cel mare, pe când zeama s'a fărt la noi acasă, de bucătării, cari nu se pricep la ale bucătăriei politice.

Nicolae Cristea.

Convocările pentru congresul național bisericesc s'au desfășurat deja din Sibiu personal tuturor membrilor congresului național bisericesc. Sunt subscrise de P. S. Sa și Episcop al Aradului, Ioan Mețianu, ca president al consistorului metropolitan.

*
Apelul către nație, către cea „singură alcătuioare“ — se înțelege, ce opoziția a hotărât să se adreseze acum pentru a arăta primejdia spre care impinge partidul guvernamental, este redactat de Bartha Miklós. Incontestabil, Bartha este competent să descrie halul în care a ajuns Tarea Ungurească sub domnia colegului său ardelean.

Atragem atenția cititorilor nostri asupra seriei articolelor ce publicăm din partea veneratului asesor consistorial N. Cristea, una din figurile cele mai stimate în viața noastră bisericescă și politică. Sentința ce dl N. Cristea aduce, în felul său de om blând ce este, socotim că nu va fi considerată ca patimă nici chiar în cercurile celor pe care dl Cristea îi vizează sub numirea „bucătărilor cari nu se pricep la ale bucatăriei politice“.

SITUATIA.

Căderea lui Bánffy. — Noul prim ministru.
— Alte încurături.

Știrile primite până aseară din Budapesta anunțau că demisia lui Bánffy este un fapt impletit. În audiență avută la Curte, Bánffy a pus la dispoziția monarhului demisia întregului cabinet, iar monarhul convingându-se că retragerea lui Bánffy ar potoli furtuna, a acceptat demisia.

Ca viitor ministru president se dă numele baronului Fejérvary.

*
Greutatea cea mare — alegerea nouului president al Dietei — ar rămâne însă și pentru viitorul cabinet. Opoziția a declarat că obstrucție pe toată linia și îndeosebi cu prilejul alegerii presidentialui. Eată de ce: nu vrea cu nici un preț să tolerze alegerea de presidențial a lui Tisza Pista. În a-

ceastă luptă opoziția are și sprijinul celor 30 disidenți, așa că se va susține din partea tuturor acestora candidația contelui Csányi Albin.

Lex-Tisza.

De oare ce despre proiectul de lege prezentat de Tisza în cunoscuta conferință a partidului guvernamental ținută seara, la 6 Decembrie, va fi încă de multe ori vorba, îl dăm în întregime precum urmează:

§ 1. Guvernul, în casul când proiectul de lege asupra sarcinilor publice și a acoperirei cheltuielilor de stat pentru primele 4 luni din anul 1899 nu ar deveni lege până la 31 Decembrie 1898, este împotrivit cu privire la afacerile cuprinse în proiecte și după asigurarea deplinei reciprocități, a susțină starea actuală.

§ 2. Valabilitatea acestei legi durează până la 31 Decembrie 1899, încețează însă și mai curând privitor la afacerile ce stau în legătură cu budgetul statului, îndată ce va fi creată legea asupra sarcinilor publice și a cheltuielilor statului, pentru primele 4 luni ale anului 1899; ear' cu privire la celelalte afaceri ea încețează atunci, dacă asupra lor legislația va fi luate alte dispoziții.

Cu executarea acestei legi este încrezădită guvernul.

In motivare se spune, că guvernul nu poate spera, să se votă până la finea anului proiectul de indemnitate și proiectele paștelui. Nu rămâne deci alt remediu, decât ca guvernul, fie acela ori care, ajungând în situația aceasta, să facă în speranța ulterioarei aprobări, tot ce se poate, ca interesele terii să nu sufere.

In fine zice, că pentru a nu se folosi acest cas de precedentă, să documenteze o neîndoioasă majoritate a camerii prin prezentarea acestui proiect de lege solidaritatea în aceea, că această procedere extraordinară se face în interesul terii și al națiunii, ca un expedient provizoric neincunjurabil.

DIN ROMANIA

Aniversarea luării Plevnei.

La 28 Noembrie, s'a sărbătorit a 21-a aniversare a căderii Plevnei.

Această aniversare a fost anunțată Capitalei prin 21 lovitură de tun.

Toate edificiile publice, cum și mai multe case particulare, sunt pavoașate. Timpul este plios.

La orele 10^{1/2} dim., M. S. Regele, însoțit de aghiorul său de serviciu, a mers la biserică din Dealul Spirei, spre a asista la serviciul divin ce se oficia în amintirea acestei memorabile zile.

La sosire, M. S. Regele a fost întâmpinat de A. S. R. Prințipele Ferdinand, de d. prim-ministrul Dim. A. Sturdza, de d-nii general Berendei, ministru de resbel; general Arion, comandantul corpului 1 de armată; general Barozzi, șeful marelui stat-major al armatei; general Vlădescu, șeful casei militare regale; general Robescu, măestru al Curții Altelelor Lor Regale; d-nii generali Tătărescu, Popescu, Vasile-Năsturel, Argintoiu, Macarovici, Carcalețeanu, Iarca, Brătianu, Pastia, dr. Theodory, dr. Petrescu, dr. Photino; d-nii atașați militari străini, d-nii adjutanți regali și principari și de toți oficerii superiori și inferiori aflați în garnizoană.

Trupele, înșirate de lungul străzii și aflate sub comanda A. S. R Prințului Ferdinand, au dat onorul; muzicile au intonat înnumărul național.

M. S. Regele, urmat de A. S. R. Prințul Ferdinand, de d. prim-ministrul Sturdza, de d-nii ofițeri generali și superiori, s-a întrebat spre biserică, la intrarea căreia a fost întâmpinat de P. S. S. Vicarul Santei Mitropolit; apoi s-a inceput serviciul divin.

În același timp, drapelele trupelor din parada au fost aduse în biserică și așezate în fața Suveranului.

După terminarea Te-Deumului, Majestatea Sa a primit defilarea.

Trupele au defilat sub comanda A. S. R. Prințul Ferdinand, în ordinea următoare:

O companie din școală de ofițeri, școală militară de geniu, o companie din batalionul 2 vânători, o companie din regimentul 4 Ilfov, No. 21, o companie din regimentul 1 de geniu, compania jandarmilor pedești, o baterie pe jos din regimentul 2 de artilerie, o baterie pe jos din regimentul 6 de artilerie, o baterie pe jos din regimentul 10 de artilerie, un platon din corpul pompierilor, un escadron din regimentul 5 roșiori, un escadron din regimentul 3 călărași, un escadron din divizia jandarmi și un platon din escadrul 2 de tren.

Tinuta trapei de sub comanda Alteței Sale Regale a fost excelentă și a provocat admirarea multimei ce se află în jurul bisericei.

După defilare, M. S. Regele s-a întrebat că va fi cu d-nii generali și atașați militari străini, și la orele 11 jum., s-a suiat împreună cu A. S. R. Prințul Ferdinand în trăsura Alteței Sale Regale, mergând la palatul Cotroceni, unde Majestatea Sa a lăsat dejunul.

La orele 7 seara, a fost la palatul Regal obiceinuitul prânz de gală, la care au luat parte d-nii ofițeri generali și superiori, cum și atașații militari străini aflați în Capitală.

Cu ocazia acestei zile, de o vecinie amintire, un mare număr de persoane s-au înscris în registrele Palatului Regal și o mulțime de telegramme de felicitări au fost adresate Suveranului.

Celor cu „desvălirile”.

Confrății de la Sibiu au pornit-o razna. Au ajuns deja la al nouălea articol de fond la care tot „desvăluie”, plus alte articole secundare în ceea ce combate cu un zel vrednic de o cauză mai bună.

De astădată însă le face cu forșoiu: căci cine nu e contra lui Sturdza, e împotriva partidului național român.

Acesta e principiul cel mai nou politic important de d. Coroianu și pus în condeiu de d. Dăianu, care de când e cronicar istoric, adună nu numai cele de la 1848, ci

și crâmpene din discursuri ce s-au rostit înaintea lui Sturdza.

Cum reproduce tot lucruri răsuflate, nu ne oprim asupra lor. Bunii confrății ne dedică însă și nouă un articol special în care nu fac de loc economie cu literile grase. Aceasta pentru a dovedi că suntem „organul lui Sturdza”, lueru pe care l-au mai sărat de altfel chiar înainte de apariția ziarului nostru.

Obștea română a știut să aprecieze însă munca noastră și dacă ați ne putem declara tari a dovedi că întrebeam abonenții „Tribunei”, e numai o dovedă că chiar dacă am avea fericea să fim „organul lui Sturdza”, suntem preferiți imaculaților cari de 3 ani de zile nu fac altceva decât să combată pe — dl Sturdza. Credem de altfel că primul ministru al României nu are nicio să fie sprinț de nimenei de aici, după cum pătrăi și va păsa și de veninul ce străjnicii săbieni aruncă asupră-i.

Organul celor cu „desvălirile” socotă ne înșanda însă de astădată. și eată cum: ne desfișăm să reproducem un articol în care „Drapelul” combate și el pe dl Sturdza.

Adevărat că la proba asta nu supunem cîitorii. Lăsăm celor de la Sibiu rolul de canal prin care să se strecoare de dincolo insultele și calomniile. Îndeosebi în ceea ce privește articolul din cehetie al „Drapelului” îi dăm cu atât mai puțină importanță, căcăl ce lăsă să i se spune! Altfel n'ar afirma că despre epistolă (cu a cărei publicare „imaculații” și bine credeau să-și strîngă abonenții) lui Sturdza n'a avut nimeni din partid stire și că seful partidului n'a consultat pe nimeni. Este știut anume, „Voința Națională” a spusă și d. Dr. Rațiu e martor, că epistolă — deschisă — i-a fost înmormântată de dl Delavrancea, care cu o rare orătorie a căutat să-l convingă pe dl Rațiu că e bine să asculte sfatul lui Sturdza. Eas dl Delavrancea nu e un „nimeneu”, ci drapelul frunză!

De alături e bine ca onorații nostri confrății să facă cu atât mai puțin capital din scrisore „Drapelului”, cu căcăl acesta începe tot mai mult să pună la cearșina scrisore amicilor sei de la Sibiu. Pentru că în deosebi de osândă în cehetie publicării epistolii (a cărui reproducere din parte-nei a scos din titluri pe „imaculații”) „Drapelul” (de la 11 Dec.) mai scrie:

„De data aceasta ziarul din Sibiu ia un ton foarte violent și aduce de dl Sturdza, acuzație de excepțională gravitate. „Ca întoldeana, le înregistram pentru a ține în curenț pe cîitorii nostri, lăsând totă răspunderea confratului săbian.

Rămâne deci bine stabilit, că tot ce mai scrie organul „autorizat” al dlui Coroianu este numai penru alimentarea „Epocei”. Oameni serioși sunt deci absolviți de a mai da vre-o însemnatate unor politiciani cari nu și „desvălesc” de căcăl propria lor micime de suflet.

sălănd pe lângă ea. Că nu era o femeie, aceasta să putea vedea după imbrăcămintea ei modernă; în castel încă n'ovăzuse, era sigur de aceasta; și cu toată proporția corpului ei, și bătu la ochi mersul ei legănat și șovăitor.

Tinérul bărbat era acum aproape de ea, așa că o putea privi din profil, ea însă părea că nu dă nici o atenție prezentei lui căci nici măcar nu și ridica pleoapele -i plecate, umbrile de niște gene lungi — numai cînele își întoarse capul spre el.

La început era puțin curios, curând însă să devolță în el un viu interes, căci pe lângă totă grație și junghiea ei, figura pallidă și de tot drăgălașe a fetei, trada o adâncă durere sufletească. El să simți atât și ar fi grăbit cu placere, dar era cam sticios, căci rareori să să da ocazie să petreacă în societate de dame. — O salută deci după obiceiul de la țeară, cu un simplu — bună ziua.

Bună ziua!, și răspunse cu voce plină și domoală — însă fără a și ridica ochii. Tinéră fata își continua drumul ca în vis și părea că se lasă a fi condusă de căne.

„Acea ar fi o Madonă”, își gândi pictorul, „De-ar privi numai odată în sus.”

Ea însă rămasă tot cu ochii plecați, cu toate că era numai cățiva pași departe de tinérul bărbat. El nu îndrăzni să o urmărească, de frică să n'o supere sau să apară ca prea îndrăzneț; abătându și deci calea

Jertfele lui Krivanyi.

Eri comisia însarcinată cu examinarea dosarului privitor la funcționari amestecați în faimoasa Krivanyiadă, și-au terminat lucrarea.

După cum se svonește se va propune următoarea deslegare:

Vicșpanul și Vörös Vidor, protocoșalul comitatului, să fie puși eară în slujbă.

M. Pecican să fie admoniat și pus apoi eară în slujbă.

Schwéger Alajos, prim controlor și Efrem Barbu, controlor, să fie destituiți.

Asupra lui Hanesek, comptabil, nu s'a putut aduce încă sentență.

Peste 3-4 zile sentențele se vor publica și apoi se vor așterne spre aprobare ministrului de interne.

Memoriile lui Bismarck.

(Urmare)

Primarul n'a voit nici odată să credă și a spus că asta va fi cea mai mare insultă care s'ar putea aduce țării.

Dl de Bismarck i-a răspuns:

— Aceasta e interesul învingătorului de a lăsa națiunea învinșă sub un regim care se buzează numai pe armată, căci atunci îi e cu neputință să găndă la un nou răsboiu. Nu faceți eroarea de a crede că Napoleon nu mai are popularitate. Napoleon are armată pentru el; generalul Boyer a venit să negocieze cu mine în numele chiar al împăratului. Căcăl despre guvernul din Paris, aceasta e o cehetie de studiat de a se ști dacă are incredere a poporului.

Pr. marul din Versailles a făcut cunoștință cancelarului vederile sale cu privire la condițiunile de pace: dărâmarea fortarilor noastre și a celor franceze, dezarmarea celor două țări, cări n'ar păstra de căcăl o armată în raport cu populația, etc.

Dl de Bismarck ne-a raportat toate asta și a terminat zicând:

— Cum am spus deja, acești oameni n'au nici cea mai mică idee de cee-ee și războiu. „Nouvelliste” e acum singurul ziar din Versailles, și noi îi avem direcția.

In cursul zilei, printul Albrecht a venit să facă vizită șefului nostru. Bătrânu soldat revine din Orleans, unde a băut totă țara cu cavaleria lui. El ne spuse că lupta de la Chateaudun a fost oribilă. El a cerut cancelarului știri despre contesa de Bismarck.

— Ea se află foarte bine acușă — a răspuns ministrul. — Ea suferă totuși încă de ură sălbatică în contra francezilor. Ea ar voi sălăi vază pe toți morți, până la copilul mic.

să du-e în pădure, ca aci sub scutul arborilor — poate, își va putea satisface curiozitatea.

Tinéra fata mai merse căcălăva minute cu cînele ei — apoi să așeză pe carbă la marginea pădurii; își luă lucru de mâna și începu să lucreze. Fitișul văzu spre mama lui mirare, că ea își mișca mâinile și lucru și sporea, fără ca ea să privească în jos.

Cânele, pe care îl lăsă de curea, se apropia de pictor.

„Caro, vino ‘noaci!“ strigă stăpâna lui, fără a se uita într'acolo, și cînele veni cărsi și să așeză la picioarele ei.

Tinérul bărbat își bătea capul, cum ar putea începe o conversație cu ea, însă îi părea cu totul necuvântios aceasta; căci ea nu avea aparență altor femei — cu toate că și pentru celelalte, avea destul respect.

— Aceasta însă îi inspiră o sfârșită aproape sfântă, și totuși — ochii lui de pictor erau atrăși de o putere necunoscută, căcăl acest chip de Madonă.

Caro sări într'astea, căci zărise în brața unui ogor, „un cap de iepure”; se repezi iute asupra lui.

„Caro, Caro!“ strigă fata cu o voce sprijinată. Caro însă, nu o auzi, căci rivna de venat îl duse prea departe.

Ea să seculă, își strânse lucru, făcu cățiva pași nesiguri căcălăsoare, nefind însă pământul tocmai neted, să împedecă, și ar fi

XII

Thiers în primele conveorbri de armistițiu

La 30 Octombrie, când, puțin mai târziu de 10 ore, intram la biroul, aflat ca Thiers să fie la Versailles în acea dimineață, și plecase aproape imediat. El venise numai să ceară un bilet spre a putea trece pînă în noastră și a se duce la Paris. Hatzfeld, care dejuna cu el la oteleul Restaurant și care l'pusese apoi în trăsura, l'pusese că el nu se schimbase și că era în același bătrân, cu spirit strălucitor, dar să fie un copil. Hatzfeld l'recunoscuse și cînd, dimineață, venise să sună la cancelarul să-l facuse apoi să intre în salon, pe cînd să își înșină în gâtul său. Dl de Bismarck, care proceda la tabăra sa, se coboră imediat. Întreținerea cu doi oameni de stat nu durase de altfel decât trei de căcălăre o căcălăre mină. Thiers îndată după ce salutase pe cancelar, îl declarase că nu venise să-l vadă, dar numai spre a obține autorizația de a se duce la Paris. Cancelarul, la rîndul său, se mulțumea de a da ordin lui Hatzfeld de a face ceea ce era necesară pentru plecarea lui Thiers.

La prânz ministrul a întrebărat pe Hatzfeld dacă, pe cînd era cu Thiers, le vorbește capitularea Metzului.

— Sper că nu — zise el.

— Nu i-am spus nici o vorbă, — respondă Hatzfeld; — nici el nu mi-a vorbit, și tu, tu și tu, o cunoștea!

Hatzfeld adăugă că în tot timpul prânzului Thiers fusese încantător cu el dar căcălăre astă, nu ajunse să se scape de el și să-l vînă de copil rasărat.

— El mi-a povestit, — ne spuse Hatzfeld — că cu puține zile înainte, în dimineață, nu așa, să-l intrebă pe care l'inteabă dacă îl ar placea să vădă pacea încheiată.

„De sigur, — i răspunse țăraniul.

„Ei bine, stii cine sunt? — întrebă și tu, tu și tu, Thiers. „Nu, nu știu“.

Și țăraniul să dusese ca să se informeze un notabil al satului, care i spuse că dătrebuie să fie un deputat... N'am nevoie să spune, închec Hatzfeld, că Thiers n'avea acrut de loc multămit de a vedea căcălăre de puțin cunoșcut.

Sederătă lui Thiers la Paris nu fu de lungă durată, cînd, de a două zi, se întorsese la Versailles. El a declarat lui Hatzfeld că negociațile începute cu membrii guvernului provizoriu durasă de la 10 ore seara pînă la 3 ore dimineață; el se seculase la 6 ore și primise, până la 2 ore, tot soțul de vizitatori. După aceea el se întorsese la Versailles.

Thiers întrebă pe Hatzfeld dacă îl era putință de avea o întrevedere a douăzeci de minute cu cancelarul. El povestă că fusese turbură în aju, la Paris, dar, cînd văzu acrulămit al lui Hatzfeld, a schimbat imediat băile.

(Va urma.)

FOIȚA „TRIBUNEI POPORULUI”

Ochii Madonei.

Novelă de H. Bücker.

Era senin, abea îci colo căcăl un norisor albuiu mai tulbura delicatul albastru al cerului care mărginea câmpia. Soarele sorbea cu sărutări setoase brillantele de rouă cări scăpau pe earba fragedă verde, — păsările ciripeau prin desimea brazilor, fluturii și albinele, răpiți de aerul imbalsamat al naturii, alergau din floare în floare. — Era o dimineață de primăveră.

Prin porța grădinii castelului de Valdau, care să deschidea spre drumul de țară, venea un bărbat tinér fredonând un cățec; — întreaga lui apariție trada pe artistul, pe pictorul.

Dr. mul conducea spre satul Valdau, însă până să ajungi acolo, trebuia să mai treci pe o cale laterală, peste livezi, apoi un părău și pe lângă mărginea pădurei, ajungeai la gară.

Picorul mergea a lene pe lângă părăiaș, pironindu-și privirea la jocul undelor, cări scăpau la razele soarelui. Ridicându-și de o-dată ochii observă că la cinci-zeci de pași înaintea lui o statură sveltă de femeie, care tinea de curea un căne mare ce mergea

căzut, dacă tinérul bărbat n'ar fi săcittat ea și n'ar fi prins-o în brațele sale.

NOUTĂȚI

Arad, 13 Decembrie n. 1898.

Jalea de Curte și petreceri publice. Din cauza jalei de Curte toate sările publice pe timpul carnevalului la Viena cât și la Budapesta era contramandat la timpul seu. M. Sa și-a exprimat dorința, că întrarea aceasta a cercurilor și porțiunilor respective să inceteze zia de 17 Ianuarie, când începea de Curte pe jumătate. M. Sa a astfel mai ales din considerații economice, ca adecă lumea care a mult din aceste petreceri, să fere prea de tot. Si e drept

ză năș. Nevasta unui țesător din Dorf în Boemia a născut în ziua de 2 decembrie *trei băieți* voinici și sănătoși. Săraci și lipsiți s-au adresat către M. Sa rugarea de a fi năș la copiii lor. Marchul a indeplinit rugarea și s-a lăsat în reprezentat la botez, se înțelege nu îndatorit. Băieți au căpătat numele *Francisc Iosif, Rudolf și Albrecht*.

*
Buciușii, aceasta sectă care înfloreste Unguri, după cum scriu ziarele maghiare, ear' dău de gândit guvernului. De vreme autoritățile din comitatele Ciongrad și Ceanad au observat că ei prea se adună des la... biserici, și încă noaptea. N'a fost greu să constată că la biserică ei se hrăneau cu invățături... socialiste, zicând așa: mărcușii nu vom prinde armă, deci la miliție nu mergem, ear' ca socialisti vom plăti dare, ci vom cere pămînt. Cu acestea, când a venit soigăbirul să-i urme cu forță, mărcușii au prins sărat că nu pușca, dar' — parul și s-au dat voinicește, așa că au înscenat o revine ca niște... socialisti desăvârșiți.

Banonote false. Decâtăva vreme se ivesc în Cisiletană, că și în Ungaria multe monede false de 10 florini. Sămbata trei, doi, "vîgeti" jidani, Leopold Schiller și za Adler, au fost prinși în Budapesta, la austriacă (de apus), tocmai când și biletele de călătorie cu o astfel de monedă. Luate la întrebare, au arătat că și unde au căpătat hărțiute, dovediră, că jidane din Budapesta, deplina lor înnoație. Vorba e, cine se încredează în Ungaria fie chiar în jurămînt, când vorba de fiul lui Israel?

Bancă ungurească în Orăștie. Vîzând criza binefăcătoare a băncii românești în Orăștie, Ungurii și eu Jidani din Orăștie și jur au înțemeiat un alt institut de cu un capital de 150.000 fl. Banca așteptă că cu scop d'a ruina pe cea românească despre care "Pesti Napló" spune că lucră cu tendință românești foarte ascuțită. Vîn nou Krievány ori Bacs credem, că va îngriji ca banca cea cu tendință curată să aplice pe urma altor bănci — maghiare d. p. a lui Aradi Polgári filarekpenztár.

Mine de argint în Cladova. Până-aceste minele de argint din Nordul Ungariei au fost părăsite, ear' munitorii să trebuit să fie ajutorați din partea statului, din comuna Cladova ni se vestește, că s-au inceput lucrările în noua mină de argint, ce o exploatează un interprinzător german.

Numiri în Blaj. Preaonoratul Basiliu Ratișor foraneu al Făgărașului e revocat la sediul de s. Scriptură de la facultatea teologică din Blaj pe lângă păstrarea titlului de vicar foraneu. — Dr. Alexandru Dura cleric absolut e numit profesor suplinitor de teologia morală și pastorală la facultatea teologică din Blaj. — Dr. Ioan Simpălean profesor e numit prefect de studii în seminariul archidecesan.

Impămânenit. Cetim în "Voință": Anunțăm cu deosebită placere că ieri Camera deputaților a votat cu mare majoritate, împămânenirea confratului nostru A. Rubin, de la "L'Indépendance roumaine". Impămânenirea lui Rubin, care s'a distins în mod asa de deosebit în conducerea și redactarea ziarului "L'Indépendance" și care este un cunoșător al cestiuniei naționale, a produs o bună impresiune și nici nu poate fi primită decât astfel.

*
Post de medic este vacant în comună Dobrița (pretura Alibunar, Torontal). Ar fi bine să concureze și medici români. Le atragem atenția.

Fabricanții de scandale, fără cari asa se vede, ziarele maghiare nu pot să trăiască o singură zi, ear' au pus în circulație o mulțime de infamii pe tema suferințelor la cari amicilor nostri expun în temniță pe d. A. Trif. Astă-i mai lată: noi îl expunem suferințelor, ear ei, cei cari l'au virit în temniță — îl compătimesc și-i iau apărarea! Câtă nerușinare!

Crematoriu în Ungaria. O societate din străinătate s'a adresat magistratului din Viena, să-i permită a întocmi acolo *Crematoriu*, adecă cuptorul pentru arderea cadavrelor. Vienezii au refuzat. Societatea a dat apoi petiția la ministrul unguresc de interne *Perczel*, care a răspuns că n'are nimic în contra, numai să-și procure învinuire din partea vr'unei comune. Acuma societatea s'a adresat către consiliul comunal din *Sopron*, mai ales fiind că crede, că acolo fiind aproape, ar veni lumea și din Austria să prefacă într'adevăr în „praf și cenușă“ rămasările mortuare ale acelor iubiti, cu cari nu ne mai vom întâlni pe acest pămînt, ci numai ca suflete undeva într'o locuință a eternității, în a cărei întocmire nepătrunsă întreg globul nostru, cu toată gloria și miseriile ei, nu reprezentă mai mult de căt un fir de praf, ba chiar numai un atom.

*
Reuniuni de studente. Sâmbăta trecută s'a ținut în Clubul științific din Viena adunarea constituantă a „Reuniunii studenterelor“ de la universitatea d'acolo. A asistat o mulțime de lume și din cele mai distinse cercuri sociale. Dșoara Margareta Müller pleda pentru egala îndreptățire a femeilor cu bărbății pe terenul științei și domniei (Herrschene). Dșoara Eder dădu cetire raportului despre lucrările pregătitoare ale înființării „Reuniunii academice a studenterelor“ (Akademischer Studentinnenverein) cum și va fi titlul. Ea va sta sub protectoratul Reuniunii pentru largirea drepturilor femeiesti; iar scopurile ei vor fi: aranjarea de conveniri sociale, de serate cu prelegeri și discuții, înființarea unui cabinet de lectură, impreunat cu o bibliotecă. Acele două dșoare mai sus pomenite au și fost alese ca prezidentă și vicepresidentă. La universitatea din Viena s'au înscris în anul curent 75 studenter. N'am avea nici noi ceva de obiectat în contra acestei poroniri a studenterelor; vorba este numai, că dacă vor deveni soții sau chiar mame, să nu și uite și să nu li-se urască de principalele datorii și meniri ale femeiei; adeverăta căsnicie.

Felurimi.

Limba ungurească din secolul XIV-lea. În ședință recentă a Academiei maghiare (secția I): Szinnyei József jun. a atrăs atenția învățătilor maghiari asupra unui codex mic latinesc cuprinzând „Sermones“, adecă colecțione de predici; și datând — zice — din sfîrșitul secolului XIII lea sau începătul XIV-lea. Codexul cu pricină a fost găsit într-o bibliotecă din provincie. Autorul codexului zice-se că este călugăr franciscan Ion Watachai, care în această cărticică de 154 pagini trecea predicele sale de ocazie, adecă mai bine zis numai schițele acestor predice. Alătura cu textul latinesc, se află pe marginile singuraticelor pagini și text maghiar în chip de versuri. Versurile alcă-

tuesc 3 strofe cu căte 3 rânduri; astfel că tot textul maghiar nu reprezintă mai mult de căt 15 rânduri.

Pentru a procura cetitorilor a desfășurat plăcută, eacă să stea aici aceste scumpe reliuții ale „zevezcilor culturii“, precum insuși Bartha Miklós numește pe nația sa în numărul de la 5 iunie a. c. Ecădă limba dulce:

Habrosagban walacnak kegussege,
Eleeknek uruksege
Sciuksegben walacnak beusege
Koorsagban coalacnak egessege
Ehezeu nepeknek....
Chudalatus miunec ielenetuiben
Vnun zaianal mundut igenec tonosagaban
Scent oltarum kuner kepeben
Oz Kerezt fan figen Kezebe
Vnun tonohtuananae arulatia
Nenzetui nepnech vadulatia.
Ierusalem coarasanae tistes fugadatia
Isten fianoca artatlonsaga
Halalansch scidalmos guina,
Bodug ascunnak scemehel latatia.

Ei bine, cine nici acum după cetirea acestui giuvaer nu va prinde dragoste pentru limba și cultura maghiară, acela nu mai este posibil în această țară, acela e simplu trădator de patrie.

CUGETĂRI.

Sunt multe săbii cu două tăișuri și mulți amici cu două fețe. De acești din urmă trebuie să te temi. Ah! greu e să deosebești pe oameni, și e și mai greu să le patrundi cugetul.

Schiller.

Timpul, ca și ritul, aduce până la noi în cursere sa tot ce e sec și ușor, ear' ce e masiv și solid înecă sub sine.

Bacon.

Posta Redacției.

Dhui Vasile Goldis. Brașov. La cereră a D-Tale prin aceasta adevăram, că în ziarul „Tribuna Poporului“ D-Ta niciodată n'ai scris corespondențe, cari s'ar fi ocupat de vre o persoană fie din Brașov fie din altă parte*.

ULTIME ȘTIRI

Criza.

Sâmbăta seara Bánffy se duse la Viena împreună cu noul ministru croat Cseh Ervin (până acum fișpan în Sirmiu), parte pentru a asista la depunerea jurămîntului acestuia în mâna Regelui, în calitatea sa de ministru ungur pe lângă persoana M. Sale, mai ales însă pentru a raporta Monarchului despre situație.

Duminecă amândoi au petrecut în Viena, ear' Luni dimineața s'au întors la Budapesta. Despre rezultatul audienței lui Bánffy la Monarch se aud următoarele:

Din isvoare oficioase. Bioulul telegrafic de corespondență vestește din Viena, că Bánffy a fost primit de către M. Sa „cu semne de grăție deosebită, remânând acolo peste un cias“.

In decursul zilei a avut întrevederi cu Goluchovski, Kálay și Thun.

„Budap. Korresp“, în o lungă telegramă din Viena spune:

„Ministrul-president a fost partă cu acest privilegiu de o primire afară din cale de grățioasă din partea M. Sale“.

După „P. Lloyd“ în clubul liberal, unde garda aștepta cu nerăbdare știri din Viena, ministru de finanțe Lukacs a venit el însuși să spună că promise de la Bánffy vesti că se poate de imbucurătoare.

Din alte isvoare. Toate nu numai că confirmă cele esite din isvoare oficioase, dar' le și intrec în expresi-

siuni așa zicând drastice, cu cari, accentuează deplina incredere, grația și împoternicirea ce i-a dat M. Sa lui Bánffy. Astfel corespondentul din Viena al lui „Bud. Hirlap“ zice: „Regele a asigurat pe Bánffy de ne-sdruncinabilă Sa incredere. M. Sa se exprimă cu indignare despre obstrucție, condamnă pe renitenți și pe Iosipovich, ear' mai ales contra lui Rakovszky, din cauza incidentului cu colectia legilor.

„Din altă parte aceeași foaie afișă: In decursul celor de pe urmă lupte parlamentare de repetiție ori a fost încurajat din partea competență a sta neclintit. Si el nici n'a făcut altceva decât a urmat sfaturilor acestora. . . . M. Sa a lăsat pe Badeni să cădă anul trecut fiind că n'a știut să facă ordine pe stradă și să curme încăierările din parlament. Străzile — nu-i vorbă, au amuțit, dar' dorința a două n'a fost îndeplinită. Eacă ceea ce a făcut pe M. S. să fie mai precaut, declarând chiar, că în casuri analoge nu mai vrea să facă asemenea jertfiri. Nu din pricina persoanei sale Bánffy a suferit insultele în parlament; deci nu se poate că să nu fie părță pentru aceasta de grăție“.

„Dacă așa dă, precum se poate aștepta la sigur, Bánffy se reințoarce înzestrat cu increderea din nou repetată a regelui, ceea ce îse va arăta în mod vădit: urmarea nu poate fi alta, de căt a porni cu nove puteri în contra opoziției și a duce lupta până nu o vă dobori. In lupta aceasta nu se va ține seamă de nici un punct de vedere delicat până ce boala parlamentului nu va fi vindecată“ etc.

„Alkotmány“ spune, că ministrul de finanțe Lukács, arătând în clubul liberal telegrama lui Bánffy din Viena, ar fi zis că stau încă și aceste cuvinte ale monarhului: „Tractează opoziția ca și când ar fi resbel!“

Manifestul opoziției.

Budapest, 12 Decembrie.

Manifestul opoziției unite pentru a combate pe Bánffy a apărut azi. Incepe astfel:

„Patria noastră e într-o primejdie constitucională. Această instituție prețioasă și mereu a patriei noastre este atacată chiar din fundamente de guvern și întreg partidul guvernamental. Față de acest atentat odios partidelor opoziționale li se impune o mare datorie. Să respingă atacurile!“

In restul manifestului se demonstrează mai ales rolul temerar al lui Tisza Kálmán în crearea întregei situații actuale.

Se apelează apoi la rezistența nației!

Sunt subscrizi György Elek și Szentivanyi Árpád ca președinti, ear' Buzăth Ferencz, Hock János și Rátkay László ca notari.

M. Sa nu vine.

Budapest, 13 Decembrie.

Lui „Budap. Coresp.“ i-se telegrafează din Viena: In curcurile normative de aici nu se stie nimic despre pretinsa călătorie a M. Sale la Budapesta, pe care o anunță unele foi. M. Sa va petrece sârbătorile Crăciunului la Wallsee, în mijlocul familiei arhiducesei Maria Valeria, și n'are de gând să părăsească Viena până atunci.

Paris, 13 Decembrie.

Se crede că aici ori mână colonelul Picquart va fi eliberat. Amicii lui Droulède se prepară să facă demonstrații enorme. Hotărârea Inaltei Curti de Casatie de a amâna cercetarea în afacerea Picquart până se va termina și cercetarea autoritaților militare a prevenit conflictul ce putea să se nască între autoritațile civile și între cele militare.

Editor: Aurel Popovici-Barcianu.

Redactor responsabil Ioan Bussu Sirianu.

Bibliografie.

Gramatica română pentru învățămîntul secundar de Ioan Petran, profesor. Partea II. Sintaxa. Arad, 1898. Editura autorului. Prețul: 60 cr. v. a. Se poate căpăta și la administrația „Tribuna Poporului“.

*
„Treizeci de ani de domnie ai Regelui Carol I. Cuvîntări și acte. Vol. I. 1866—1880. Volumul I. 1881—1896. Edițunea academiei Române. București 1897.

*
„Biblioteca Noastră“ de sub direcționec dui Enea Hodoș profesor în Caransebes apare în fiecare lună.

Numerele apărute până acum sunt: Nr. 1. S. Secula, „Realitate și Visări“, novelete. — Nr. 2 Iosif Bălan, „Iancu de Hunyad“, cerc. istorică. — Nr. 3. și 4. G. Coșbuc, „Versuri și Proză“. — Nr. 5. Gr. Alexandrescu, „Fabule alese“. — Nr. 6. N. Macovășteanu, „Dela Sate“, piesă teatrală. — Nr. 7. Zotti Hodos, „Intocmai“ comedie. — Nr. 8—9 O. G. Lecca, „Istoria Tiganilor“, Nr. 10 E. Hodoș, „Convorbiri pedagogice“, Nr. 11—12 E. Hodoș, „Cântece Bănațene“, cu un răspuns profesorului Dr. G. Weigand.

„Acte și documente relativ la Istoria Renașterei României, publicate de Dimitrie A. Sturdza. București. 1888—1896. Tipografia Carol Göbl. Cuprinde:

Volumul I 1) Tractatele dintre Principatele Române și Turcia. 2) Tractatele dintre Principatele Române și Rusia. 3) Tractatele dintre Turcia și Austria. 4) Tractatele dintre Turcia și România. 5) Tractate și acte dintre Puterile Europene relative la Poarta Otomană și Principatele Române.

Volumul II. Acte și documente dela 1844 până la încheierea Tratatului de Paris din 30 Martie 1856.

Volumul III: Broșuri relative la situația Principatelor Române după tractatul de Paris.

Volumul IV: Acte și documente dela 1 Martie până la 30 Iunie 1857.

Volumul V: Acte și documente dela 1 Iulie până la 31 Decembrie 1857.

Volumul VI: Partea I: Procesele verbale ale Adunării ad-hoc a Moldovei, dela 22 Septembrie, până la 21 Decembrie 1858

Partea II: Procesele verbale ale adunării ad-hoc a Munteniei dela 10 Septembrie până la 10 Decembrie 1857 (Divanul ad-hoc din 1857 și Comisiunea Europeană din 1856—7)

Volumul VII: Acte și documente din anul 1858 până la înălțarea lui Alexandru Ion pe tronul Principatelor-Unite în anul 1859.

Bibliografie. *Gramatica română pentru scoalele primare. de profesorul Ioan Petran* Partea I. Propoziționa simplă curată. Cartea a apărut în editura autorului în Arad. Prețul unui exemplar 15 cr. v. a.

Albina revistă enciclopedică populară, a apărut Nr. 9 cu următorul bogat sumar: Dr. N. Manolescu, Pielea omului. — Dem. Mănicel, Români, Imbrățișăti meserii și comerciul. — N. Bibiri, Ajutorarea copiilor săraci — V. S. Moga, Lipsa ploilor și irigațiunile. — V. G. Pop, O noapte de betie. I. Th. Popovici, Serisori dela un sătean. La examen. — Radu, Aerul. — Parochul P. Cunescu, O serbare. — La ce poate servi pânza de paianjen. — R. Rinoceru Cum se păzesc caii de răceală. — Multumiri. — Răspunsuri la întrebările din Nr. 4. Intemplierile săpmâanei — Informații — O dramă în fundul mării. — Mersul tinerilor. — Poșta redacției. — Prețul cerealelor.

5784 tk. sz.
898.

253 1-1

III.

Arveresi hirdetménykivonat.

A kisjenői kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Balogh Mihály végrehajtójának Alb Görgy és trsai elleni végrehajtás ügyben miután Alb Kosztán árverési vevő a 4139, 4161 és 4221 tkvsz. árverési feltételeknek eleget nem tett Otlaka község kérelmére a visszárverés Alb Kosztán karára és veszélyére bánpénznek elvészítése mellett az Otlakai 382 sz. tkvben A I. 16 r. és 182 h. r. sz. a felvete ingatlanra az árverést 839 frtból cénnel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1898 évi December hó 19-ik napján dél e. 11 órakor Otlakán a közégházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárunak 10 % át vagyis 83 frt. 90 krt készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-ez. 42. §-ába jelzett árfolyamnal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-ez. 170. §-a értelmében a bánpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kisjenön 1898 évi november hó 11 napján.

A kisjenői kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Tabajdy
kir. jbiró

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Se primesc comande pentru următoarele lucrări:

Circulare și prețuri-curențe
Note
Opuri și Broșuri

Strada Aulich Nr. 1.

Strada Aulich Nr. 1.